

[Krag.]

forslag angaaende det Forslag til en Folkeafstemningsordning, som findes i Grundlovsforslaget, og som vi fra vor Side, som bekendt, finder ganske ufyldstgørende, baade hvad angaar de Tidsfrister, som er fastsat i de forskellige Punkter, som omhandler Muligheden for Etablering af Folkeafstemning, og hvad angaar de Procenttal af Vælgere, som kræves for at faa etableret Folkeafstemning, og som vi mener er for høje. Endelig maa vi erklære det for meget utilfredsstillende, at der gennem Regeringsforslaget ikke er ladet Plads aaben for et direkte Vælgerinitiativ med Hensyn til Etablering af Folkeafstemning. De Ændringsforslag, som angaar dette, kan derfor ikke finde Tilslutning fra vor Side, dem maa vi stemme imod.

Der er imidlertid et Spørgsmaal, jeg vil knytte til Ændringsforslag Nr. 60, som lyder saaledes: „Vælgernes Tilkendegivelse herom“ — altsaa, om de ønsker Folkeafstemning — „kan finde Sted inden for et Tidsrum, der begynder 6 Søgnedage efter Lovens eller Lovforslagets Offentliggørelse og strækker sig over 6 Søgnedage. Dette Tidsrum bekendtgøres samtidig med den nævnte Offentliggørelse og paa samme Maade som denne.“ Altsaa, Vælgernes Tilkendegivelse kan finde Sted inden for dette Tidsrum. Hvad er Meningen dermed? Vil det sige, at det er overladt Statsministeren at bestemme inden for hvilket Tidsrum? Kan han forlænge disse 6 Dage efter Forløbet af de første 6 Dage, og kan han forkorte dem? Hvad er i det hele taget Meningen med at anvende Ordet „kan“ i denne Forbindelse?

Hvad angaar Ændringsforslag Nr. 65, som ogsaa er omtalt af den ærede Ordfører, maa jeg sige, at den Tavshedspligt, som kommer til at paahvile de Tillidsmænd, som faar at gøre med Modtagelse af Tilkendegivelser af, at man ønsker en Folkeafstemning afholdt, forekommer mig ingenlunde tilstrækkelig betryggende for de vedkommende. De skal jo dog give personligt Møde og stille Kravet, og derigennem aabnes der en vid Port for Offentliggørelse af Navne paa saadanne Personer, som henvender sig i den Anledning. Man maa jo nemlig ikke glemme, at medens der ved en Folkeafstemning kan siges ja eller nej, medens der ved Valget kan stemmes for eller imod Partier og for eller imod Personer, saaledes at dette, at en Vælger indfinder sig paa det Sted, hvor Listen er fremlagt, slet ikke er Udtryk for, hvilken Stilling han har taget med Hensyn til den Afgørelse, som

skal træffes, er det ikke Tilfældet i den her foreliggende Sag. Derfor forekommer den her foreslaaede Ordning mig ikke at være i tilstrækkelig Grad betryggende. Jeg synes, at der med Henblik paa den frie Menings-tilkendegivelse paa dette Punkt maatte kunne træffes en Ordning, som sikrede imod alle Konsekvenser af personlig økonomisk Art for den enkelte af at give sin Opfattelse Udtryk. Dette er ikke sket, og dermed maa vi erklære os absolut utilfredse. Jeg gentager, hvad jeg sagde under Behandlingen af Grundlovssagen, at denne Ordning vil være en Hindring for mange med Hensyn til at faa absolut Ytringsfrihed i denne for Vælgernes saa betydningsfulde Sag.

Det konservative Folkeparti synes ikke at lægge Mærke til, i hvilket Dilemma netop denne Valgmaade vil bringe Tusinder af konservative Vælgere nu ved det kommende Valg. Er en konservativ Vælger Grundlovsmodstander, og er han Vælger i en Amtskreds, hvor en konservativ Grundlovsmodstander er opstillet — og det vil vel, efter hvad man ser i Pressen, blive Tilfældet i mange Amtskredse —, hvad skal han da gøre, naar han skal tage Stilling med Hensyn til sin Afstemning? Det er jo nemlig særdeles sandsynligt, at han ved sin Stemmeafgivning for den vedkommende konservative Grundlovsmodstander netop bidrager til at faa en konservativ Grundlovstilhænger valgt.

Lad os tænke os, at der i en Amtskreds er opstillet 3 konservative Grundlovstilhængere og 1 konservativ Grundlovsmodstander. Den konservative Grundlovsmodstander, som er opstillet i samtlige Amtskredsens Opstillingskredse, faar muligvis et Stemmetail, som ligger væsentligt over, hvad der er fornødent for at sikre hans Valg. Hvor gaar de overskydende Stemmer da hen? De gaar til Sikring af Valget af Grundlovstilhængereren inden for denne Amtskreds. Det er dog et Dilemma at bringe den stakkels Vælger i, et Dilemma, som han kun kan komme ud af enten ved at blive hjemme, hvad mange maaske vil foretrække, eller ved at stemme der, hvor han med Sikkerhed ved, at hans Stemme ikke netop hjælper Anskuelser i Grundlovssagen, som er modsat dem, der er hans, til Sejr. For Sagen er den, at Valgloven bygger paa fast sammentømrede Partier og ikke paa Partier, som i den givne Situation kun hænger sammen med en ganske tynd Traad. Det tror jeg ikke, at Det konservative Folkeparti har haft sin Opmærksomhed henvendt paa.

Jeg skal ikke i øvrigt komme ind paa